

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITON TOIMINTA- JA TALOUS- SUUNNITELMA 2018 - 2020 JA TALOUSARVIO 2018

2.10.2017

Sisällys

JOHDANTO	3
TOIMINNALLISET TAVOITTEET	4
Ydintehtävät ja kriittiset menestystekijät.....	4
VUODEN 2018 TALOUSARVIO.....	5
Yleinen taloudellinen tilanne.....	5
Kuntatalous	6
Talousarvion laadinnan perustelut	7
Käyttötalousosa.....	7
Luottamushenkilöhallinto	7
Varsinainen toiminta	7
Kuntayhteistyö ja projektit.....	8
Käyttötalousosa.....	10
Tuloslaskelmaosa	11
Rahoitusosa.....	12
LIITTEET	13
Jäsenkuntien vuoden 2018 maksuosuudet	13

JOHDANTO

Päijät-Hämeellä on erittäin hyvät edellytykset olla Suomen menestyvimpien alueiden joukossa. Päijät-Hämeen ja sen pääkeskuksen Lahden valtakunnallista asemaa on niin halutessamme mahdollista vahvistaa merkittävästi. Maantieteellinen asemamme lähellä valtakunnan pääkeskusta, voimakas kaupunkien verkko Salpausselän palveluvyöhykkeellä, useat lähellä olevat satamat, Pietarin alueen helppo saavutettavuus, ympäristön erityispiirteet ja ihmisten arvostamat asumisen ja vapaa-ajan ympäristöt antavat hyviä edellytyksiä tulevien muutosten onnistumiselle alueiden välisen kilpailun koventuessa. Tässä onnistuminen edellyttää kuntien yhteistä kehittämistähtoa ja yhteisen suuren kuvan näkemistä, eikä optimoituja yksittäisratkaisuja.

Sipilän hallitusohjelman useat eri uudistamishankkeet koskettavat laajasti myös Päijät-Hämettä. Maakuntauudistuksen eteneminen toteutuessaan tarkoittaa suuria muutoksia julkishallinnon rakenteelle Päijät-Hämeessä. Maakuntaliiton tehtävänä tämänkaltaisessa muutostilanteessa, jossa alueen kuntien näkemykset ja intressit voivat olla hyvinkin erilaisia, on kuitenkin pitää huolta siitä, että alueen yhteistyökyky pysyy korkeana muihin haasteisiin vastattaessa. Päijät-Hämeen liitolla on keskeinen rooli toimia yhteistyöelimenä kuntien kesken ja välittäjänä valtionhallinnon suuntaan. Maakuntauudistus pitää sisällään riskejä, mutta meidän tulee toiminnallamme vaikuttaa siihen, että sen mahdollisuudet realisoituvat Päijät-Hämeessä.

Euroopan Unionin ohjelmakausi tarjoaa Päijät-Hämeelle mahdollisuuksia maakunnan elinkeinokärkien ja profiilin vahvistamiseen. Aluesuunnittelussa ja –kehittämisessä pääpainopisteinä ovat alueen vetovoiman lisääminen, jalostusarvon nostaminen, uusien kasvualojen kokeileminen ja maakuntauudistuksen läpivieminen, sekä valtakunnallisen aseman vahvistaminen osana eteläisen Suomen metropolialuetta, riippumatta tulevasta aluerakenteesta.

Maakunnan yhteistä strategiatyötä tulee jatkaa ja tavoitteita sekä työnjakoa terävöittää, sekä niiden vaikutuksia maakuntaliiton omaan toiminnanohjaukseen ja strategian arviointiin. Maakuntaliiton talousarvio on rakennettu vuosille 2018-2019 vuoden 2016 tasolla, mikä edellyttää oman toiminnan tarkkaa suunnittelua ja tarpeiden ennakointia. Maakuntauudistus tuonee tullessaan monia ennakoimattomiakin tarpeita, joihin pitää pystyä reagoimaan olemassa olevan varallisuuden voimin.

Jari Parkkonen
Maakuntajohtaja

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Ydintehtävät ja kriittiset menestystekijät

Johto, hallinto- ja tukipalvelut	Aluesuunnittelu ja tutkimustoiminta	Aluekehitys ja edunvalvonta
Liiton luottamushenkilö-, yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä vastaaminen.	Maakuntakaavan laatiminen, ajan tasalla pito ja kehittäminen, toteuttamisen edistäminen sekä maakunnan nykytilan ja kehityksen seuranta. Työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointi. Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen, ajan tasalla pito ja edistäminen. Laajojen luonnonvarastrategioiden laatiminen.	Maakunnan pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmien linjausten ja tavoitteiden valmistelu (ml. maakuntasuunnitelma). Valtuustokauden strategisten tavoitteiden valmistelu. Yleinen maakunnan kehittäminen, kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta, maakuntien välinen yhteistyö, kuntayhteistyö, viestintä, Euroopan rakennerahaston toimeenpano.
Oikeaan aikaan ja laadulla toteutetut prosessit luottamushenkilöille ja henkilöstölle. Taloushallinnon budjettikurin säilyminen.	Ajan tasalla oleva lainvoimainen maakuntakaava ja liikennejärjestelmäsuunnitelma. Keskeisillä muuttujilla kuvattu maakunnan tila ja kehitys.	Maakunnan hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäminen hanketoiminnalla ja edunvalvonnalla.

Strategiset tavoitteet	Toiminnalliset tavoitteet 2018-2020
Alueen vetovoiman lisääminen	Rahoitetaan maakunnan kiinnostavuutta lisääviä hankkeita, esimerkiksi vetovoimaisen asumisen ja (kaupunki) kulttuurin kehittämistä.
	Edunvalvotaan strategiatavoitteiden mukaisia toimenpiteitä.
	Viestitään maakunnasta kiinnostavasti.
	Osallistutaan kansainvälisesti, ja lisätään kansainvälistä hankeyhteistyötä.
	Tuetaan alueen koulumainetta ja edistetään kiinnostavien aloituspaikkojen lisäämistä.
	Osallistutaan Päijät-Hämettä koskeviin kasvukäytävähankkeisiin.
Jalostusarvon nostaminen	Rahoitetaan liiketoiminnan kehittämishankkeita, jotka nostavat eri toimialojen jalostusarvoa ja sitä kautta kilpailukykyä.
	Lisätään alueen alueellista ja kansainvälistä osaamista TKI-hankkeilla.
	Edistetään kierrätyspuiston / uuden jätehuollon alueen toteutumista selvityshankkeen päätyttyä.
Uusien kasvualueiden kokeileminen	Tuetaan kokeilukulttuuria mm. rahoituksella ja koordinoinnilla.
	Tuotetaan maakuntaan tuoretta tietoa muuttuvasta maailmasta.
Maakuntauudistus	Tehdään maakuntauudistuksen esiselvitysvaiheen, väliaikaishallinnon ja uuteen maakuntaan siirtymisvaiheen edellyttämät tehtävät.

VUODEN 2018 TALOUSARVIO

Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talous on vihdoin selvässä nousussa. Bkt:n kasvu jatkuu myös seuraavina vuosina, vaikka hivenen hidastuen. Tilastokeskuksen ennakkollisen neljännes vuositilinpäätöksen mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 % edellisestä neljänneksestä, mikä oli selvästi odotettua enemmän.

Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa 2,4 % v. 2017. Vuoden 2018 kasvuksi muodostuu 1,6 % ja v. 2019 kasvuksi 1,5 %. Talouskasvun nopeutuessa se on myös laaja-alaisempaa. Talouden aktiviteetti ei ole enää pelkästään kotimaisen kysynnän varassa, vaan myös vienti kasvaa selvästi. Teollisuuden kääntymisen reippaaseen kasvuun tukee myös tuottavuuden nopeaa kohentumista. Maailmantalouden näkymät ovat piristymässä. Maailman ostovoimakorjatun bkt:n kasvu nousee noin 3½ prosenttiin v. 2017 ja kiihtyy edelleen vuosina 2018 ja 2019.

Maailmantalouden kasvunäkymien lujittumiseen liittyy yhä epävarmuutta. Yhdysvaltojen talouden kasvu jatkuu laajapohjaisena: kotitalouksien ja yritysten odotukset talouskehityksestä ovat korkealla. Euroalueen kasvun kiihtymisen merkkeinä ovat muun muassa laaja-alaisesti kohentunut taloudellinen toimeliaisuus ja kiihtyvä inflaatio. Kiinan kokonaistuotannon kasvun odotetaan jatkavan hidastumista ja Intia kasvaa edelleen vahvasti. Venäjän taloudessa on elpymisen merkkejä.

Vuonna 2017 Suomen bkt:n kasvu kiihtyi 2,4 prosenttiin. Yksityisen kulutuksen kasvu on suhdannetilanteeseen nähden vahvaa. Kulutuksen kasvua tukevat työllisyyden koheneminen, kotitalouksien reaalityulojen kasvu sekä kuluttajien odotusten vahvistuminen. Yksityisten investointien painopiste on siirtymässä asuntoinvestoinneista ja rakentamisesta teollisuuden ja yritysten koneisiin ja laitteisiin sekä tutkimus- ja kehittämisinvestointeihin. Kasvun perusta vankentuu, kun myös viennin kasvu kiihtyy lähes viiteen prosenttiin. Ulkomaankaupan vaikutus bruttokansantuotteen kasvuun kääntyi positiiviseksi v. 2017.

Tuotannon kasvu painottuu enemmän teollisuuteen viennin elpessä. Teollisuustuotannon kasvu tukee myös koko talouden tuottavuuden nopeaa kohentumista. Taloudellisen aktiviteetin laaja-alainen ja nopea voimistuminen on kääntänyt työllisyyden jälleen kasvuun kevään 2017 aikana. Vaikka työttömyyden lasku pysähtyi alkuvuonna, niin nopeutuva talouskasvu kääntää työttömyyden uudelleen laskevalle uralle. Ennuste vuoden 2017 työttömyysasteeksi on 8,5 %. Hintojen ennustetaan nousevan vain prosentilla v. 2017 ja ansiotasoindeksi nousuksi arvioidaan 0,2 %.

Vuoden 2018 bkt:n kasvu on 1,6 %. Erityisesti yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu, kun kotitalouksien reaalityulojen kasvu hidastuu. Yksityisten investointien kasvu hidastuu johtuen lähinnä rakennusinvestointien kasvun tasaantumista. Vuonna 2018 viennin kasvu hidastuu hivenen lähentyen vientikysynnän kasvua. Työllisyys jatkaa kohenemistään, mutta työttömyysaste laskee hitaasti v. 2018, sillä avointen työpaikkojen lisääntyminen aktivoi piilotyöttömiä työnhakuun. Ansiotason nousun arvioidaan olevan 1,2 v. 2018. Kuluttajahintojen nousu on kuluvaan vuoteen laaja-alaisempaa, mutta palveluiden hintojen nousun vaikutus kokonaisinflaatioon pysyy jatkossakin suurimpana.

Vuonna 2019 bkt:n kasvu jää 1,5 prosenttiin. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen käytettävissä olevien reaalityulojen kasvun hidastuessa. Yksityisten investointien kasvun arvioidaan kiihtyvän uudelleen kansainvälisen talouskehityksen vahvistamana sekä kotimaahan suunniteltujen suurten investointihankkeiden ansiosta. Vienti pysyy

kasvun kiihtymisestä huolimatta vientimarkkinoiden kasvua hitaampana. Vaihtotase pysyy koko ennustejakson alijäämäisenä, vaikka kauppatase kääntyy positiiviseksi. Palvelutaseen alijäämä ylläpitää alijäämää ulkomaankaupassa. Ennustejaksolla asteittain nousevan öljyn hinnan ja vahvistuvan Yhdysvaltain dollarin odotetaan kiihdyttävän inflaatiota. Vuonna 2019 kuluttajahintojen muutoksen ennustetaan olevan 1,4 %.

Julkinen talous painui viime vuosikymmenen lopulla syvästi alijäämäiseksi. Vaikka talouskasvu on ollut vaimeaa viime vuosina, alijäämä on pienentynyt sopeutustoimien vuoksi. Suotuisa suhdannetilanne kohentaa julkisen talouden rahoitusasemaa, mutta ennustettu talouskasvu ei yksistään riitä korjaamaan julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa. Julkisen talouden sektoreista valtio ja paikallishallinto ovat alijäämäisiä, ja työeläkesektori sekä muut sosiaaliturvarahastot lievästi ylijäämäisiä. Julkinen velka suhteessa kokonaistuotantoon pysyy korkealla tasolla.

Ennusteessa v. 2019 aloittava maakuntahallinto on teknisesti sulautettu osaksi valtiontalouden kokonaisuutta. Uudistus heikentää valtiontalouden ja parantaa paikallishallinnon rahoitusasemaa hieman. (VM; Taloudellinen katsaus, syksy 2017)

Kuntatalous

Kuntataloutta on leimannut viime vuodet kireys, mihin ovat vaikuttaneet muun muassa talouden heikko suhdannetilanne, verotulojen hidastunut kasvu ja palveluiden lisääntynyt kysyntä. Kunnat ovat jatkaneet toimintojensa sopeuttamista vähentämällä muun muassa henkilöstömenoja.

Tilastokeskuksen julkaisemien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli vuonna 2016 noin 3,1 mrd. euroa, mikä kattoi poistoista lähes 120 prosenttia. Kuntien vuosikate vahvistui vuonna 2016 yli 500 milj. euroa, mutta kuntayhtymien vuosikate heikkeni noin 50 milj. euroa. Kuntien vuosikatteen vahvistuminen johtui ensisijaisesti toimintamenojen matalasta 0,4 prosentin kasvusta. Syksyn 2016 kuntatalousohjelmassa tehtyyn ennusteeseen verrattuna kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli ennusteen mukainen. Kuntien väliset erot ovat kuitenkin suuret, ja tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos on negatiivinen noin joka kolmannessa kunnassa.

Kuntien lainakanta jatkoi kasvuaan vuonna 2016. Lainakanta nousi noin 16,0 mrd. euroon eli 2 938 euroon/asukas (kasvua noin 0,54 mrd. euroa). Lainaa kunnat ottivat viime vuonna lähes saman verran kuin toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olleen negatiivinen.

Vaikka kuntien talouden tunnusluvut ovat pääsääntöisesti hyvät, on kuntien välillä kuitenkin suuria eroja. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos on negatiivinen noin joka kolmannessa kunnassa.

Sote- ja maakuntauudistuksen myötä kuntien järjestämisvastuulla olevat tehtävät vähentyvät noin puolella. Tästä syystä myös kuntatalouden rakenteet muuttuvat. Kunnan palvelutuotanto ja käyttötalous painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen sekä kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön toimialoille. Myös kuntien elinvoimaan liittyvät toimenpiteet korostuvat. (VM; Kuntatalousohjelma 2017)

Talousarvion laadinnan perustelut

Käyttötalousoosa

Maakuntavaltuuston hyväksymässä vuosien 2017 - 2019 taloussuunnitelmassa on jäsenkuntien maksuosuuden arvioitu kasvavan vuoden 2018 käyttömenoihin 0 prosenttia. Nyt laadittu talousarvioesitys perustuu jäsenkuntien maksuosuuden 0 prosentin kasvuun.

Vuosien 2019 ja 2020 kuntarahoitteisten käyttömenojen kasvuksi on arvioitu 0 prosenttia.

Liitolla on aikaisemmilta vuosilta ylijäämää yhteensä 451 076,30 euroa.

Maakuntahallituksen esityksessä vuoden 2018 talousarvioksi toimintatuotot ovat yhteensä 3 575 500 euroa ja toimintakulut 3 556 400 euroa. Jäsenkuntien maksuosuus liiton menoihin on 1 956 600 euroa. Maksuosuuslaskelma on liitteenä.

Talousarvioesitykseen sisältyy myös erillisrahoitteisina hankkeina Lahden Yliopistokampuksen kuntarahoitus, TANIA ja BIOREGIO –hankkeet ja maakuntaudistus –hanke.

Vuoden 2018 talousarvio on laadittu niin, että sillä pystytään toteuttamaan toimintasuunnitelmaan valitut painopisteet.

Luottamushenkilöhallinto

Toimintatuotot

Luottamushenkilöhallinnon toimintatulot 142 000 euroa koostuu:

- jäsenkuntien maksuosuuksista 140 000 euroa
- EU:n teknisestä tuesta 2 000 euroa

Toimintakulut

Luottamushenkilöhallinnon kokonaiskulut ovat yhteensä 142 000 euroa, mikä on 1 000 euroa vähemmän kuin kuluvana vuonna.

Talousarviossa on varauduttu YTA- alueen hallitusten yhteiskokouksiin, kahteen maakuntavaltuuston kokoukseen, kahteentoista maakuntahallituksen kokoukseen ja kahdeksaan tarkastuslautakunnan kokoukseen.

Luottamushenkilöhallinnossa on otettu huomioon myös maakunnan yhteistyöryhmän toiminnasta aiheutuvat kustannukset, joiksi on arvioitu 2 000 euroa. Kustannukset katetaan EU:n teknisestä tuesta.

Varsinainen toiminta

Toimintatuotot

Varsinaisen toiminnan toimintatuotot 1 831 600 euroa koostuu:

- Jäsenkuntien maksuosuuksista 1 816 600 euroa
- Muista tuista ja avustuksista 15 000 euroa

Toimintakulut

Varsinaisen toiminnan kokonaiskulut ovat 1 705 625 euroa, mikä on 4,9 prosenttia vähemmän kuin kuluvana vuonna.

Kokonaismenoista henkilöstömenojen osuus on n. 76 prosenttia. Toimintavuonna henkilöstömenot vähenevät hieman kuluvasta vuodesta.

Palvelujen ostoihin on varattu 338 500 euroa, mikä on 15,7 prosenttia enemmän kuin kuluvana vuonna.

Muut määrärahat on varattu siten, että toimintasuunnitelmassa esitettyjen tehtävien toteuttamiseen on tarvittavat edellytykset.

Kuntayhteistyö ja projektit

Toimintatuotot

Kuntayhteistyön ja projektien toimintatuotot 1 601 900 euroa:

- Lahden Yliopistokampuksen kuntarahoitusosuudet 100 000 euroa
- TANIA- JA BIOREGIO -hankkeiden tuet 60 400 euroa
- Maakuntaudistuksen tuet 1 441 500 euroa

Toimintakulut

Kuntayhteistyön ja projektien toimintakulut 1 708 775 euroa:

- Lahden Yliopistokampuksen rahoitusosuudet 100 000 euroa
- TANIA- JA BIOREGIO -hankkeiden menot 60 400 euroa
- Maakuntaudistuksen menot 1 548 375 euroa

Lahden Yliopistokampus

Talousarviossa on varauduttu vuosittain 100 000 euron kuntarahoitusosuuteen, joka kanavoidaan Päijät-Hämeen liiton kautta Yliopistokampuksen rahoitukseen.

TANIA- JA BIOREGIO –hankkeet

Sidosryhmän tarpeiden kartoitus liittyen kiertotalouden edistämiseen kannustaviin ratkaisuihin. Rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen sekä tarpeiden mukainen valmistelu. Viestintä ja tapahtumat sidosryhmälle, päättäjille, yrityksille sekä EU-partnerimaiden vastaaville toimijoille. Yhteistyön edistäminen alueellisten ja EU-partnereiden välillä.

Sidosryhmän tarpeiden kartoitus ja viestintä liittyen pilaantuneiden maa-alueiden puhdistamiseen liittyvien teknologioiden levittämiseen ja teknologiayhteistyön lisäämiseen liittyen. Rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen sekä tarpeiden mukainen valmistelu. Selvitysten teettäminen. Viestintä ja tapahtumat sidosryhmälle, päättäjille, yrityksille sekä EU-partnerimaiden vastaaville toimijoille. Yhteistyön edistäminen alueellisten ja EU-partnereiden välillä. Yhteistyökokeiluihin ja testauksiin kannustaminen ja partnereiden yhteensaattaminen.

Maakuntaudistus

Päijät-Hämeen liiton tiloihin perustetaan projektitoimisto. Projektitoimistoon kootaan eri alojen asiantuntijoita, jotka päätoimisesti tai oman toimensa ohella valmistelevat erikseen sovittuja ja vastuutettuja osioita väliaikaishallinnon päätöksentekoa varten sekä huolehtivat muista sille osoitetuista tehtävistä. Projektitoimiston henkilöstö koostuu pääosin siirtyvistä organisaatioista tulevista henkilöistä, ja sitä täydennetään kuntien osaamisella ja tarvittaessa ulkoisin rekrytoinnein. Projektitoimistoon arvioidaan palkattavan 10 – 15 henkilöä.

Lisäksi projektitoimisto käyttää valmistelutehtäviin tarpeen ja harkinnan mukaan myös muita asiantuntijoita kunnista ja siirtyvistä organisaatioista, minkä lisäksi erillisiä selvityksiä voidaan hankkia ostopalveluina.

Projektitoimistosta aiheutuvat kustannukset suhteutetaan liitolle myönnettävän avustuksen määrään.

Palo- ja pelastustoimi

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen talousarvio esitetään maakuntavaltuustolle erillisenä liiteaineistona. Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 13.6.2016 asettanut pelastuslaitokselle toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Käyttötalousosa

MAAKUNTAHALLITUS					
	TA 2016 euro	TA 2017 euro	TA 2018 euro	TS 2019 1 000 euro	TS 2020 1 000 euro
Luottamushenkilöhallinto					
Toimintatuotot	144 000	143 000	142 000	142	0
Toimintakulut	144 000	143 000	142 000	142	0
Toimintakate	0	0	0	0	0
Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot	1 827 600	1 826 600	1 831 600	1 832	0
Toimintakulut	1 783 500	1 793 500	1 705 625	1 667	0
Toimintakate	44 100	33 100	125 975	165	0
Kuntayhteistyö ja projektit					
Toimintatuotot	150 000	100 000	1 601 900	1 602	0
Toimintakulut	150 000	100 000	1 708 775	1 709	0
Toimintakate	0	0	-106 875	-107	0

Tuloslaskelmaosa

	TP 2016 euro	TA 2017 euro	TA 2018 euro	TS 2019 1 000 euro	TS 2020 1 000 euro
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 981 223	1 956 600	1 956 600	1 957	0
Tuet ja avustukset	20 008	13 000	17 000	17	0
Muut toimintatuotot	2 950	0	0	0	0
Projektien toimintatuotot	174 377	100 000	1 601 900	1 601	0
Toimintatuotot yhteensä	2 178 557	2 069 600	3 575 500	3 575	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	1 356 882	1 410 000	1 293 625	1 294	0
Palvelujen ostot	385 784	342 500	387 000	350	0
Aineet, tarvikkeet, tavarat	28 657	47 000	36 000	35	0
Muut kulut	148 963	137 000	131 000	130	0
Projektien toimintakulut	365 158	100 000	1 708 775	1 708	0
Toimintakulut yhteensä	2 285 445	2 036 500	3 556 400	3 517	0
Toimintakate					
	-106 888	33 100	19 100	58	0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	1 000	500	0	0
Muut rahoitustuotot	420	0	0	0	0
Korkokulut	-9 112	-17 000	-10 000	-10	0
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-8 692	-16 000	-9 500	-10	0
Vuosikate					
	-115 580	17 100	9 600	48	0
Suunnitelmapoistot					
	-54 685	-55 000	-55 000	-55	0
Tilikauden tulos					
	-170 266	-37 900	-45 400	-7	0
Tilikauden alijäämä					
	-170 266	-37 900	-45 400	-7	0

Rahoitusosa

	TP 2016 euro	TA 2017 euro	TA 2018 euro	TS 2019 1 000 euro	TS 2020 1 000 euro
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	-115 580	17 100	9 600	48	0
Yhteensä	-115 580	17 100	9 600	48	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-73 332	-73 332	-73 332	-73	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos	31 780	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	66 650	0	0	0	0
Yhteensä	25 097	-73 332	-73 332	-73	0
Rahavarojen muutos	-90 483	-56 232	-63 732	-25	0

LIITTEET

Jäsenkuntien vuoden 2018 maksuosuudet

	Asukasluku 1.1.2017		Maksuosuus liiton menoihin K ä y t t ö m e n o t				Yliopisto- kampus	Yhteensä
	henkeä	%	2017	2018	abs	%		
Asikkala	8 323	4,13	81 082	80 744	-338	-0,42	4 127	84 871
Hartola	2 924	1,45	29 766	28 366	-1 400	-4,70	1 450	29 816
Heinola	19 350	9,59	190 283	187 719	-2 564	-1,35	9 594	197 313
Hollola	23 791	11,80	232 346	230 803	-1 543	-0,66	11 796	242 599
Kärkölä	4 540	2,25	44 950	44 044	-906	-2,02	2 251	46 295
Lahti	119 452	59,23	1 150 256	1 158 836	8 580	0,75	59 227	1 218 063
Orimattila	16 279	8,07	157 474	157 927	453	0,29	8 071	165 998
Padasjoki	3 073	1,52	30 910	29 812	-1 098	-3,55	1 524	31 336
Sysmä	3 953	1,96	39 533	38 349	-1 184	-2,99	1 960	40 309
Yhteensä	201 685	100,00	1 956 600	1 956 600	0	0,00	100 000	2 056 600